Om Kvindens Deltagelse i Lovgivningsarbejdet.

Af

Karl Fred. Jensen.

IV.

Fyldestgørelsen deri.

1. **Hun** *maa sætte* **Samfundsfølelsen** *i* **Egenkærlighedens** *Sted.*

Kommer den Tid, og der er ingen Tvivl om, at den vil komme, da Kvinden i alt Fald for en Tid faar Overtaget i Lovgivningsarbejdet og faar den afgørende Hovedindflydelse paa Lovens Indhold og Dannelse — da forlanger vi ganske vist ikke af hende, at hun skal vise sig som en Engel imod alt og alle, eller som et overnaturligt Væsen, der aldrig tænker paa sig selv og sit eget, men kun paa andres Vel. Aa nej, vi *fordrer* slet ikke noget, fordi vi paa Grundlag af vor egen *Fallit* og den Behandling, *vort* Køn paa Magtens Tinde har ydet Kvinden, ikke har nogen *Ret* til at stille *Fordringer* til hende.

Men vi *venter* af hende, at hun har taget den Lære af Mandens Fallit og Reaktion paa Lovgivningsmagtens Omraade — paa Grund af hans uretfærdige og egoistiske Hensynsløshed overfor det andet Køn, der kun delvis kan undskyldes med hans endnu mangelfulde Civilisation — at hun ikke tager dette Exempel op efter ham eller søger i Hævntørst at gøre Gengæld; ti da vil hun ikke blot gøre *Manden* Fortræd hermed, men tillige forberede *sig selv* en lignende »Fallit« som Mandens.

Begge Køn af Mennesket hører nemlig uadskillelig sammen i dets Liv og Virksomhed og kan ikke saaledes med Vold og Magt deles i et herskende og et trællende Køn, uden at Frugterne deraf bliver Forkrøbling eller Stilstand i Samfundslivets Udvikling og Vækst. Sligt hævner sig selv.

2. *Hun maa afskaffe Myrderiet.*

Dà det ikke alene er *livsfarligt* for Menneskene, saalænge Massemordets Sværd hænger over deres Hoveder eller kanske rettere udtrykt: saa længe de kruppske Kanoners dræbende Munition gives Mængden i Stedet for Brød, men Krigens umenneskelige Barbari desuden staar som den væsenligste Hindring for al Civilisation og Fremgang fra den raa brutale Magts Tyranni til Aandsdannelsens humane Menneskeliv, maa Kvinden i sin Lovgivningsvirksomhed særlig have sin Opmærksomhed henvendt paa at sikre det skabte Liv og aflive Brutalitetens dyriske Voldsherredømme ved Afskaffelsen af alt Krigsvæsen og Indførelsen af Voldgiftsretten til at dømme de forskellige Folkesamfund imellem.

Hun maa desuden modarbejde Krigens Aand ved andre Love og Planer for Undervisningen i Skolerne, ved andre Lærebøger i disse og en helt anden Fremstilling af Fortidens Historie, saa den opvoxende Slægt i det hele taget ikke saaledes »lægges Blod paa Tanden« ved en uvirkelig Skildring af Raahedens Rædsler fra Fortidens Barbarisme, som det nu sker baade i Skoler, Kirker og alle *saakaldte* Oplysningsanstalter, der i visse Retninger snarere fortjente Navnet: Formørkelsesanstalter.

Hun maa ved alle gode Midler fremelske en stærk og selvbevidst *Kærlighed til Livet og Freden* og en Afsky og Væmmelse for Mordet og Morderen under enhver Skikkelse, samt for enhver Brutalitetens *fysiske* Afgørelse af Tvistigheder baade mellem Enkeltmennesker og Folkesamfund.

Hun maa give Udøvelsen af det menneskelige Mod en helt anden Retning end den hidtidige, der væsenlig har gaaet ud paa at røve og ødelægge andre Menneskers Liv i Stedet for, som det rettelig burde anvendes, til at *redde* og opelske Livet og til Legemsøvelser, Sport og alt ædelt materielt og aandeligt Kæmpeværk.

Hun maa sætte Straf for Mordet og alle brutale Voldshandlinger og sikkert indespærre de livsfarlige Individer, men ikke selv — gennem Udøvelsen af Straffen — berøve nogen Livet; ti Menneskelivet maa staa helligt og ukrænkeligt for alle, og man lærer kun Folk til at myrde ved selv at udføre Mord. Hun maa i Stedet for Livsstraffen hellere søge at paavirke baade Morderen og alle Forbrydere i Retning af et bedre Liv ved at gøre Fængslerne til Opdragelsesanstalter, hvor Forbryderne modtager Undervisning og moralsk Paavirkning, og i det hele behandles med Mildhed og Humanitet, og det muliggøres for selv den dybest faldne Person, der virkelig vil omvende og forbedre sig, at komme til Ære og Oprejsning igen, og efter tilstrækkelige Beviser for sin forædlede Karakter atter i Frihed at kunne faa virksom Del i Menneskelivet. Ti denne Fremgangsmaade vil sømme sig bedre for et civiliseret Samfund end den nu brugelige, hvor Forbryderne kun forhærdes og ægges til ny Voldshandlinger ved en haard og hjærteløs Behandling.

Hun maa i det hele sikre Livets Tilværelse for sig selv, sine Medmennesker og Efterkommere. (Forts.)

Syersker.

Af

Hulda og **Carl.**

I.

I vor Tid foregaar der en Udvikling, en Fødsel af noget Nyt, som Verden ikke har set Mage til. Der er ikke den Vraa i Landet, uden den mærker en travl Tids Pulsslag. Det er den økonomiske Syndflod, som kommer, og hvis man ikke i Tide bygger Diger, vil Verdens-Havene, naar Dagen kommer, skylle hele vor moderne Kultur overende. Fra det Øjeblik af, at Maskinerne blev almindelige, gik Livet ind i en ny Fure, forandredes med det samme hele Samfundets, ja alle Hjemmenes Fysiognomier. Lad os dokumentere. For blot en Menneskealder siden sad hele Danmarks Kvindeverden ved Synaalen og Strikketøjet, de arbejdede ikke for »Fremmede«, de virkede kun til Husbehov; det galdt ikke, som nu, at faa gjort en Bunke Arbejde færdigt, men man søgte at overtrumfe Naboer og Genboer ved at gøre sit Arbejde saa kunstfærdig som muligt. Men nu. Alt dette Husflidsarbejde, eller næsten alt, er gaaet fra Hjemmene og ud paa andre Hænder. Det er blevet Fabriksdrift. Medens man før købte nogle Alen Tøj hos en Kræmmer, og selv syede sit Behov, saa køber man nu sin Beklædning fix og færdig paa et Magasin.

Hjemmeindustrien er bleven Fabriksdrift. Og de Kvinder, som beskæftiger sig med Syning, maa hver Dag dreje Storindustriens Kværne. Det vil sige, de maa for en ussel lille Løn yde saa *meget* Arbejde, som det paa nogen tænkelig Maade er muligt. Og næppe nogen Klasse Mennesker bliver i højere Grad udbyttet af Samfundet end disse fattige Kvinder, hvis Stilling i saa høj Grad er at beklage.

I en ung Alder, ofte lige efter endt Konfirmation, stænges de inden fire Vægge i daarlige Lokaler, uden Ventilation og med slet Belysning. Fra tidlig Morgen 7—8 til sén Aften 8—9, et enkelt Sted endog til 10, maa de ufortrøden hænge i, for at tjene en lumpen Ugeløn.

Allehaande Fristelser og Farer lurer paa den unge, uerfarne Pige, som altfor tidlig har maattet debutere paa Verdensscenen i »Kampen for Tilværelsen«. I en ung Alder, inden hun endnu er udviklet, bliver hun ofte Hustru og Moder, og fortsætter derpaa sin Virksomhed, idet hun foruden at passe sin Symaskine ogsaa maa passe sit Hus, sin Mand og sine Børn.

At en saadan forceret Virksomhed er skadelig i *alle* Henseender, er en Selvfølge. Tidlig falmes og bleges hun. Svindsottige Børn er hendes Livsfrugt, de dør; hun føder flere, det gaar fra Barselseng til Barselseng, indtil hun segner.

Truende og mørke Skyer lejrer sig i *hendes* Livs vestlige Horisont. Naar *hendes* Livsaften kommer, efter en slidlig Dag med lidt Sol og mange tunge Timer, da strækker Fattigvæsenet sine Fangarme ud efter hende. Det er Samfundets Tak for hendes tro Arbejde. Hvis hun da ikke for længe siden er segnet under Livets Byrder og baaren ud paa Vestre Kirkegaard, medens en støjende Skare, hendes yngre Søstre, tager fat paa det Arbejde, hendes trætte Hænder slap, for senere at lide samme Skæbne som hun: *Et fattigt Giftermaal, et Liv fuldt af Slid ved Symaskinen, en Række Fødsler af Børn, som alle døde eller fik et svagt Helbred, og endelig Samfundets Tak: Tre Alen Jord og en sortmalet Kiste.*

Teateroversigt.

Det kgl. Teater.

I Sæsonens første Maanedstid eller mere er det ikke lykkedes det kgl. Teater at bringe noget nyt Stykke frem til Opførelse. Derimod har det beriget sit Repertoire med flere ældre Arbejder, blandt hvilke *H. P. Holsts* »A-ing-fo-hi« uden Skade kunde have nydt den evige Hvile i Arkivet, men hvis Genopførelse kan betragtes som en Artighed mod den alderstegne Digter. Af *Molières* Komedie har Teatret spillet baade »Tartuffe« og »Scapins Skalkestykker«. Hr. *Emil Poulsens* Tar-